

10 éves civilizációs vetélkedő a Bolyaiban – skót szoknyában

Krista Zsolt

Egy szokványos pénteki nap volt január 23-a a Bolyai János Gimnáziumban, de a délután elérkezéssel iskolai egyenruhába öltözött diákok, díszített aula és szervező tanárok kavalkádja várta a megye több általános iskolájából érkező vetélkedő csapatokat.

Összesen kilenc csapat érkezett a salgótarjáni Gagarinból, a Kodályból, továbbá Pásztórol és Csécséről, hogy bemutassák, milyen jól ismerik a skót kultúrát és történelmet. Sokan közülük is hagyományos skóciai öltözékekkel érkeztek, továbbá előzetesen elkészített pályamunkáikkal, melyek között kézzel rajzolt térképet, egy teljes skót ruházatot, posztereket, makettet is találhatott a zsűri, akiknek három tanári és két diák tagja ezeket pontozta a verseny megkezdése előtt.

Még a két műsorvezető is tradicionális ruhában köszöntötte – természetesen angol nyelven – az idén immáron tizedik alkalommal megrendezett vetélkedőre érkező versenyzőket. Feszült csend és izgatott arcok jeleztek, hogy minden készen áll a kezdésre.

A helyszínen végrehajtott feladatok között szerepelt a képfelismerés, hallásértés, vaktérkép feladat, s felváltva minden csapat előadta egy bizonyos történelmi alakkal vagy eseménnyel kapcsolatos prezentációját is. Az előző évekre visszatekintve fejlődést tapasztalt a zsűri, a diákok egyre inkább otthon érzik magukat az angol nyelv használatában. Volt, aki például meglelevenített egy, a mozivászonról ismert film kapcsán elhíresült jelenetet is, kijelenthetjük te-

hát, ötletes előadásokkal készültek ezúttal is a versenyzők.

Mindez a felkészültség az eredményben is megmutatkozott, két csapat holtversenyben végzett, az első két helyezettet pedig mindössze egyetlen pont választotta el egymástól. Az első helyezett a Pásztói Általános Iskola egyik csapata volt, melynek tagjai: Szepesi Noel, Pécsi Gerda, Tóth Valter, Tóth Nikoletta. Felkészítő tanáruk Szabóné Ádám Marianna. A második helyezett a csécsői Fráter Erzsébet Általános iskola csapata lett, melynek tagjai Mátrai Dorka, Stefán Annamária, Barna Jázmin, Brown Zita. Felkészítőjük Brown Mária volt. A harmadik helyezést a Pásztói Általános Iskola másik csapata érte el, a csapat tagjai Táborszki Dominika, Sőregi Viktória, Pusztai Karina, Toldi Réka. Felkészítő tanáruk Gömbicz Nándorné volt.

Ez az immár évtizedes hagyomány pedig tovább folytatódik, reméljük az elkövetkezendő években is legalább ilyen lelkesedéssel és tudással rendelkező diákok érkeznek majd a Bolyai János Gimnázium falai közé, megmutatva tehetségüket, rátermettségüket és érdeklődésüket a skót kultúra iránt, ezzel a vetélkedővel is fejlesztve nyelvkészségüket és műveltségüket.

Találkozunk jövőre is!

Vetélkedők

Vetélkedők

Országos angol nyelvű civilizációs vetélkedő a Bolyaiban másodszer

**Zsiveráné
Fekete Borbála
szervező**

2015. március 7-én reggel 9 órakor izgatottan készült iskolánkban kb. 30 diákunk és a szervező angol nyelvtanárok a versenyző csapatok fogadására. Ekkor került ugyanis sor a XII. országos angol nyelvű célnyelvi civilizációs vetélkedőre, amelyet az ország angol-magyar két tanítási nyelvű középiskolái számára hirdettünk meg. A Bolyaiban már másodszer került sor ilyen eseményre, mivel az előző tanévben ismét a mi tanítványaink hozták el a serleget Székesfehérvárról,

a Comenius Angol-Magyar Két Tanítási Nyelvű Iskolából.

Ez alkalommal a vetélkedő témája az 1750 és 1800 közötti időszak volt Nagy Britanniában és az USA-ban. Ez felölelte az USA-ban többek között az Amerikai függetlenségi háború időszakát és Nagy Britanniában II. és III. György uralkodásának idejét, valamint a második ipari forradalom korszakát. A diákoknak a korszak ismeretéről kellett számot adniuk történelmi, irodalmi, művészeti, természettudományos és technikai témakörökben.

Háromfős csapatok vetélkedtek, akik az ország különböző részeiből érkeztek. Így pl. Kecskemétről, Győrből, Sárospatakról, Debrecenből, Szolnokról, Balatonalmádiból és Budapestről.

Dél előtt hallásértési és írásbeli teszt feladatokkal kezdődött a megmérettetés. Ebéd után a történelmi korszakból kiválasztott jellegzetes esemény vagy történelmi személyiség bemutatásával folytatódott a színpadon. Az ötperces előadások többsége lenyűgöző volt, ami arról adott tanúbizonyságot, hogy nem csak nyelvilag jól felkészültek a szereplők, hanem sokszor igen nagy tehetséggel adnak elő. A bemutatók témái kiterjedtek többek között az Amerikai függetlenségi háború különböző eseményeire, a Bostoni teadélutánra, George Washingtonra és az ipari forradalom vívmányaira.

A jó hangulatban lezajlott versengés után türelmetlenül várták az eredményhirdetést. A zsűri tagjai - Gedőcziné Berger Mária, Batki Arnold, Luke Skeen

(anyanyelvi lektor), Deák Bence, és Balya Ádám (13. c osztályos tanulók, akik a múlt évben a győztes csapat tagjai voltak) - meghozták döntésüket, mely szerint,

igen szoros versenyben egy ponttal megelőzve a második helyezettet, a Budai Középiskola csapata lett az első. A csapat tagjai: Kalina Bence, Balkus Balázs, Földesi Ádám Gábor, Erdélyi Dorina Georgina. Felkészítő tanárunk Pusztai Balázs. Második helyen végzett a Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium csapata Balatonalmádiból. A csapat tagjai: Makki Boglárka, Sánta Krisztina, Tira Klaudia. Felkészítő tanárunk Neveda Réka. Harmadikok lettek a Debreceni Ady Endre Gimnázium diákjai- Donáth Anna, Kőszegi Boglárka, Varga Dávid, akiket Farkas Rita tanárnő készített fel.

A hagyomány szerint a nyertes iskola rendezi a versenyt a következő tanévben, tehát 2016-ban a Budai Középiskolában fognak versengeni az angol-magyar két tanítási nyelvű középiskolák diákjai.

Vetélkedők a laborban

**Soósné Axmann
Zsuzsanna**

A laborpályázathoz kapcsolódóan két vetélkedőt is szerveztünk 2015 januárjában. Az első 2015.01.15-én a pályázatba bevont általános iskolások számára, a másodikat 2015. 01.19-én a salgótarjáni középiskolásoknak. Mindkét alkalommal hét feladatot kellett a 4 fős csapatoknak a laborokban megoldaniuk, illetve előzetes feladat is volt: Cartesius-búvár készítése.

A verseny során biológiai, fizikai és kémiai kísérleteket kellett a csapatoknak elvégezniük. Biológiából a diákok

mikroszkópos vizsgálat segítségével vázmaradványokat azonosítottak. A fizikai kísérlet során oldatok vezetőképességét mérték, kémiából pedig különböző vízminták keménységét vizsgálták reagensek segítségével. A kísérletezős feladatokat elméleti kérdések, tesztek, keresztpréveny, képfelismerés, kísérletelemzés tartította.

A csapatok megszeppelve foglalták el helyüket a laborasztaloknál, hiszen önállóan kellett a kísérleteket elvégezniük. De a kísérletleírások nagyon egyértelmű és egyszerű utasításokat adtak, már az első feladat elvégzése közben kiderült, hogy nincs mitől tartaniuk, örömmel, jó hangulatban zajlott a verseny. Az elégedettség fokozódott, amikor kiderült, hogy az első és második helyezett csapat minden tagja egy-egy tablettát kapott jutalmul, de minden résztvevő diák is értékes ajándékokat vihetett haza.

Vetélkedők

Az általános iskolák versenyének helyezettei:

1. helyezett: Kodály Zoltán Általános Iskola

2. helyezett: Gagarin Általános Iskola

3. helyezett: Dornyy Általános Iskola

Néhány kép a versenyről:

Vetélkedők

A középiskolások versenyének helyezettei:

1. helyezett: Madách Imre Gimnázium csapata
2. helyezett: Bolyai János Gimnázium csapata
3. helyezett: KÖZGÉ Pajkos Pingvinek nevű csapata

2015. március 27-én délután egy újabb vetélkedő zajlott a laborokban, a Bolyai nevet viselő iskolák találkozója során a csapatok összemérhették természettudományos tudásukat is. Ezen a vetélkedőn a kísérleteken volt a hangsúly: fizika, biológiai és kémiai kísérleteket végeztek a csapatok. A végeredmény a következő:

- I. helyezett: Szombathely csapata
- II. helyeztet: iskolánk csapata
- III. helyezett: Budapest csapata lett.

Vetélkedők

Nagy öröm volt számunkra megrendezni ezeket a vetélkedőket, hiszen ezzel is népszerűsíthettük a természettudományokat.

Angliai tanulmányút 2014

Dúzs Miklós

Tavaly szeptemberben, mint minden évben, ismét megrendezésre került az angliai tanulmányi kirándulás. Egy pénteki napon, sok-sok várakozás után, megkezdtük hosszú utunkat a dél-angliai Barnstaple-be.

Számtalan buszon töltött óra után végül megérkeztünk első megállónkhoz, Belgium fővárosába, Brüsszelbe. Itt egyenesen a fő térre mentünk, ami a város egyik legnevezetesebb

turistalátványossága. Néhány óra szabadidő után folytattuk utunkat, de még mielőtt elhagytuk volna a várost, megtekinthettük az 1958-as világkiállításra készült Atomiumot. Utunk Franciaországba, Calaisba vezetett. Az itteni tranzitszállás ráfért mindenkire, végre rázkódásmentes pihenésben lehetett részünk.

Másnap, kompra szállva elhagytuk a kontinenst. Egy óras hajóját után megpillanthattuk a szigetországi Dover fehér szikláit. Első és egyik legkülönlegesebb angliai látványlónk a Stonehenge misztikus kőtömbjei voltak. Izga-

lommal, vegyes kételyekkel érkezünk meg Barnstaple-be, kíváncsian várjuk a szállásadó családokkal történő találkozást. Tipikus angol lakásokban pihenhetünk ki az elkövetkező hét fáradalmait.

Állandó programként reggeltől délig a helyi SOL iskola interaktív nyelvi óráin okosodtunk. A nap egyéb részében idegenvezetők útmutatásával ismerkedtünk meg a megyén belül található látnivalókkal. Külön kiemelném Tomot, aki megjelenésével és stílusával igazi arisztokrata benyomását kellette. Az elkövetkező napokban számos, Devon megyei kisváros nevezetességeit fedeztük fel és egyik nap megmártóztunk az Atlanti-óceán dermesztő vizében is. Kellemes élménnyel gazdagodva köszöntünk el Barnstaple-től.

Irány London! Itt végre igazi világvárosi látnivalók vártak minket. Megtekinthettük a Madam Tussaud's panoptikum élethű viaszfiguráit, felültünk a London Eye gigantikus óriáskerekére, s megcsodáltuk a bevárosi látványosságokat, többek közt a Buckingham palotát, a Trafalgar-teret és a Big Ben világhírű óratornyát.

Az elkövetkező másfél nap az utazás jegyében telt el. Nagyon sok szép és kellemes élményt éltünk meg, de ránk is igaz volt a szakállas közhely: mindenhol jó, de a legjobb otthon!

A 2014/2015-ös tanév francia diákcsereje 23 éves évfordulóját ünnepelte a francia-magyar diákcsere

Motiváció, élmények, barátságok és képek a francia-magyar testvériskolai kapcsolatáról, s a tizedik alkalommal megszervezett diákcsereéről

Kétszer egy hét krónikája

**Dembrovsky
Zsuzsanna**
a diákcsere felelőse
francia nyelvi
tantárgygyondozó

A francia-svájci határ mentén fekvő kisváros, Pontarlier Xavier Marmier nevét viselő gimnáziumával immár 23 éve tart a testvériskolai kapcsolatunk. Így 2 illetve 3 évente iskolánk francia nyelvet tanuló diákjai **kétszer egy hét keretében**, hasonló korú és érdeklődésű francia diákokkal együtt gyakorolhatják ezt a szép nyelvet és fedezhetik fel Franche-Comté tartomány és a Jura hegység természeti és kulturális szépségeit illetve Svájc és a Genfi-tó vidékének csodaszép tájait. Természetesen betekintést

nyerhetnek a magyar diákok a francia iskolarendszerbe is egy-egy tanítási óra és foglalkozás keretében, valamint egy héten keresztül egy francia család hétköznapijait, szokásait és a méltán híres francia gasztronómia ételkülönlegességeit is megismerhetik.

A diákcsere egyik legnagyobb előnyének és hozzájárulásának a civilizációs ismereteknél a nyelvgyakorlást tartom, a különböző nyelvi kompetenciák fejlesztését célnyelvi környezetben, a diákcsere előtt, közben és után, s természetesen az emberi kapcsolatokat, a barátságok kötődését, melyet semmilyen szervezett turistaút vagy tanulmányút sem tud lehetővé tenni, ezt csak a csere során élheti át diák és tanár. A magyarországi vendégfogadás során pedig a francia diákok ismerhetik meg a magyar vendégszeretetet, hazánk egy-egy szép vidékét, s természetesen iskolánkat, s a benne folyó munkát. A baráti találkozik pedig folytatódhatnak a nyári szünetben francia és magyar diákok és családok között.

Mi motiválja mind a mai napig a diákcsere kapcsolatát, vajon miben áll a sikere?

Magyar oldalról természetesen a nyelvtanulás és a francia nyelvhez köthető civilizációs ismeretek megismerése az elsődleges motiváló tényező. Éveken keresztül környezetvédelmi témában is együtt dolgoztunk francia testvériskolánkkal. A *fenntartható fejlődés* különböző aspektusait ismerhettük meg: a környezetvédelmet, energiatakarékosságot, az ökológiai lábnyom kiszámítását, a hulladékgyűjtést és újrahasznosítást, az ökoházakat, az emberi szolidaritást, a méltányos kereskedelmet. Tanulóink hasznos gyakorlati példákat láttak fenntartható fejlődés megvalósítására. Francia részről pedig egy másik, közép-kelet európai ország megismerése a cél, a multikulturális Európa egy másik szegletének felfedezése.

A legutóbbi két diákcsereben főleg a természeti és kulturális emlékekre, a fekvésében hasonló két határ menti régió: Franche-Comté és Nógrád megye értékeire helyeztük a hangsúlyt.

A 23 éves történetünk során a diákok közötti kapcsolattartás követte a technikai fejlődést, s mára már inkább az elektronikus levelezés jellemző és természetesen a Facebook kapcsolat. A lényeg két tizenéves diák barátságán, baráti kapcsolatán van.

Erre a diákcsere nem nehéz diákokat toborozni a francia kollégáknak, annyira jó híre van a kinti diákok között. A Bolyais francia nyelvet tanuló diákok is mindig nagy számban és lelkesen vesznek részt a diákcsere-kétkerben.

A mostani, tizedik diákcsereben is mind a magyar, mind a francia fél részéről **36-36 diák és 3-3 szervező tanár** vett részt. Ez utóbbiak szakjai is hasonló volt: történelem, földrajz és angol nyelv.

S mitől sikeres a francia-magyar diákcsere?

Rugalmaság, alkalmazkodóképesség, nyitottság, érdeklődés, együttműködés, barátság: ezek azok a kulcsszavak, amelyekben tanári és diák szinten a siker titkát látom, s már többször megfogalmaztam.

Hasonló korú, hasonló érdeklődésű diákok alkotnak párt, lesznek cserepartnerek, franciául *corres*-ek. Erre

mindketten: a francia főszerző, s én is nagyon figyelnék. Hiszen két tizenéves fiatal találkozásakor természetesen a zenei ízlés éppúgy téma, mint a sport és szeretem, s ez így van rendjén. A személyes találkozó előtt – a levelezés során – megismerik egymást a cserepartnerek, nem az ismeretlenbe indulunk. Mindenkit érdeklődési körének megfelelő programokra visznek a családok, s persze az esti közös együttlétek is barátság-éptítők.

Nyelvtanulás szempontjából óriási a csere jelentősége, hiszen célnyelvi környezetben fejleszhető a tanult francia nyelv. Minden családnál egy magyar diák van, így lehetőség sincs magyarul beszélni. A beszédkésztség terén hamar „átszakadnak a gátak”, nagy a fejlődés éppúgy, mint a beszédértés terén, a kint tartózkodásunk legalább napi 16-18 órás nyelgyakorlatot jelent.

Az élményekben gazdag tanulás pedig lendületet ad az otthoni folytatáshoz: érettségihez, nyelvvizsgálóhoz.

A szervező tanárok csapata

Élmények, barátságok, emlékek és képek a 10. francia-magyar diákcsereéről

Az emlékeket először Christiane Romand tanárnő idézi fel, aki közel 20 éve a diákcsere felelőse francia oldalon, s akinek az áldozatos szervezőmunkája nélkül az cserék nem jöhettek volna létre.

Majd diákjaink számolnak be a 2014/2015-ös csere franciaországi élményeiről és a vendégfogadás eseményeiről. Ezután egy kis csokorba szedett diákvéleményt olvashatunk a legutóbbi diákcsereéről, a tapasztalatokról, arról az egyedülálló hangulatról, ami a cseréket jellemzi, amit látni és átélni kell. Végezetül pedig a diákok által készített fényképek illusztrálják a beszámolókat.

**Christiane Romand
tanárnő
a diákcsere
francia felelőse**

21-27 mars 2015
Les Pontissaliens découvrent Salgótarján

Ou plutôt les Français de Pontarlier découvrent la Hongrie et les Hongrois. C'est plus juste de le dire ainsi, parce que les lycéens (et l'essentiel des profs) ne connaissent ni ce pays, ni l'incroyable gentillesse de ses habitants.

Cet échange comme les précédents s'est admirablement passé. Après le weekend en famille, où beaucoup d'élèves ont été touchés par les délicates attentions des parents, les Français ont, après une petite marche, pu admirer un remarquable phénomène naturel, l'érosion du tuf de rhyolite de Kazar, puis goûter au fameux goulasch, et expérimenter la danse hongroise. La Boucle du Danube et son bac folklorique, Szentendre et ses petits magasins, Visegrad et sa citadelle, Eger, Budapest, autant de visites si intéressantes que nombre d'entre eux ont dû qu'ils reviendront un jour en famille. Et Mde Dembrovsky n'avait pas oublié l'Histoire, aussi difficile soit-elle, les élèves ont été très émus à Recsk, en découvrant le goulag, ni l'Histoire industrielle locale avec le musée de la mine de Salgótarján. Et comme si ce programme culturel n'était pas assez riche, Mde Dembrovsky nous a réservé une surprise extraordinaire, en nous faisant rencontrer Mr SZASZ de l'université de Szeged, qui est venu nous parler de Xavier Marmier, la gloire de notre petite ville de Pontarlier, voyageur du XIXes qui est venu en Hongrie et que cet universitaire a étudié pour sa thèse. Nous étions ravis.

Et donc cet échange a été une véritable réussite, comme tous les autres. Un élève français est déjà revenu passer du temps en Hongrie, en emmenant ensuite son correspondant pour des vacances avec sa famille. Si cet échange perdure depuis tant d'années, c'est parce que, bien sûr, les élèves racontent, ce qui fait que nous n'avons jamais de mal à trouver des volontaires pour la Hongrie. Que soient remerciés ici, tout spécialement, Mde Zsuzsanna Dembrovsky dont c'est l'oeuvre, ainsi que ses collègues, et aussi spécialement Mr le Proviseur

du lycée, Zoltan Palfalvai, et toutes les familles. Chacun a à coeur que tout se passe au mieux, et les Français emportent avec eux le souvenir de beaucoup de belles images, de bons moments, ô combien chaleureux! Merci pour votre amitié.

Christiane Romand

Fordítás :

2015. március 21-27.

A pontarlier-iak megismerik Salgótarját

Inkább úgy mondhatnánk, hogy Pontarlier francia diákjai ismerkednek Magyarországgal és a magyarokkal. Így helyesebb, mivel a gimnazisták (és a tanárok többsége) nem ismerik ezt az országot, sem pedig laikóinak hihetetlen kedvességét.

Ez a csere éppúgy, mint az előzőek, csodálatosan sikerült. A magyar szülők kitüntetett figyelmétől meghatódva, a családi körben töltött hétvége után a francia diákok, egy kis sétát követően, egy rendkívüli természeti jelenséget, Kazár riollitufa képződményét csodálhatták meg, majd megköstölhették a híres gulyáslevest és kipróbálhatták a magyar néptáncot. A Dunakanyar s a helyi kompátkelés, Szentendre és kislótljai, Visegrád és fellegvára, Eger, Budapest: annyi sok érdekes látnivaló, hogy sokan mondták, hogy egyszer még vissza kell ide térni a családdal is. Dembrovsky tanárnő nem feledkezett meg a történelem nehéz időszakairól, így a tanulók megrendülten ismerték meg a „magyar Gulág”, Recsk történetét, s a helyi ipartörténetről sem a salgótarjáni Bányamúzeum meglátogatásával.

S e gazdag programot fokozandó, Dembrovsky tanárnő egy rendkívüli meglepetést is tartogatott számunkra Szász Géza, a Szegei Tudományegyetem tanszékvezetője személyében, aki doktori disszertációját Xavier Marmier-ről írta, a mi kisvárosunk, Pontarlier dicső személyiségéről, arról a XIX. századi utazóról, aki Magyarországra is ellátogatott. Előadásával nagy örömet szerzett nekünk.

Ez a diákcsere tehát, csakúgy, mint az összes többi, igazi sikertörténet. Egy francia diák már vissza is tért azóta Magyarországra, hogy eltöltse itt egy kis időt, s magával vigye cserepartnerét egy franciaországi nyaralásra. A magyar cserekapcsolat azért tart már oly sok éve, mivel a diákok elmesélik tapasztalataikat, ennek köszönhetően azután soha nem nehéz jelentkezőket találni erre a cserére. Külön köszönet érte

Dembrovsky Zsuzsanna tanárnőnek, akinek ez a szívügye, és aki ezt létrehozta, valamint kollégáinak, s különösképp Palfalvai Zoltán igazgató úrnak, és valamennyi magyar családnak. Mindegyiküknek fontos, hogy minden a lehető legjobban sikerüljön, s hogy a francia vendégek sok szép emléket, s megannyi oly szíves pillanatot vigyenek magukkal haza. Köszönet a barátságokért!

Élménybeszámoló a magyar diákoktól – Emlékmorzsák, élmények, barátságok

Betleheimi Viktória 12. C

A franciaországi utazás 2014. október 10-18. Allons-y!

A nagy utazás 2014. október 10-én vette kezdetét a délutáni órákban.

36 diák és 3 tanár indult útnak közel fél év levelezés után a hagyományos, már több mint 20 éve tartó francia diákcsere keretében szervezett útra, melyet Dembrovsky Zsuzsanna tanárnő szervezett.

Másnap délelőtt egy rövid sétát tettünk Svájc fővárosában, Bernben, ahol megnéztük a város nevezetességeit, majd rövid szabadidő után folytattuk utunkat. Pontban délután öt óraker érkezett meg a buszunk francia testvériskolánkhoz, Pontarlier városába.

A hétvégét mindenki családi közegben töltötte, így egyből alkalmunk volt megismerni cserepartnerünket és családját. Ily módon a nyelvi környezethez való alkalmazkodás is viszonylag gyorsan sikerült. A legtöbben túráztak, esetleg étterembe mentek, de volt, aki otthon pihente ki az út fáradalmait.

A hétfő reggel az iskola bemutatásával, valamint óralátogatással indult. A Lycée Xavier Marmier egy körülbelül 1500 főt számláló iskola, így épületkomplexuma sokaknak szokatlan nagy volt sajátunkhoz mérve. Hétfő délután St. Antoine sajtóterelőjét látogattunk meg, ahol körülbelül százezer sajtó érlelnek, s amiből egy kis kóstolót mi is kaptunk.

Másnap, kedden Svájc volt az úti célunk, ahol először egy hangulatos falucska, Gruyère-t látogattunk meg. Csodálatos panorámájával, fekvésével és kastélyával mindenki kedvence lett. Utána Broc felé vettük az irányt, ahol a híres Cailler csokoládégyárban ismerkedhettünk meg a csoki gyártás készítésével. Mindenki a végét várta, na nem azért, mert olyan rossz volt, hanem a kóstoló

vegett. Mindenféle formájú, finomabbnál finomabb csokikat kóstolhattunk. A nap utolsó programja a Lausanne-ban található Olimpiai Múzeum meglátogatása volt. Sajnos csak rövid idő állt rendelkezésünkre a teljes kiállítás anyag megnézésére, viszont így is sok mindent megtudhattunk az elmúlt olimpiákról.

Szerdán a közelben fekvő Joux várát fedeztük fel. Idegenvezetés keretében jártuk végig a vár különböző részeit. A várhoz tartozó földalatti kúthoz is lesétáltunk, amihez egy hosszú csigalépcső vezetett. A délutánt mindenki a saját partnerével tölthette. Legtöbben bowlingozni mentek vagy a várossal ismerkedtek meg.

A csütörtök egy egész napos Besançon-i kirándulást jelentett, ahol a Citadellát, majd a várost jártuk végig. A Citadellában található múzeumok, valamint az állatkert igazi élmény volt számunkra. Ki-ki a saját érdeklődésének megfelelő helyet fedezhette fel szabadidejében. Természetesen az állatkertet senki sem hagyta ki, ahol oroszlánt, tigriseket, flamingókat, illetve különféle majmokat láthattunk. Az Óvárosba közösen elsétáltunk a főbb látványokhoz: Victor Hugo és a Lumières testvérek szülőházához.

Elérkezett a hét, és egyben az ottlétünk utolsó napja. Reggel a környék egyik sajtújtemét néztük meg, ahol a vidék jellegzetes sajtjai készülnek. Itt lehetőségünk volt ismét kóstolni és vásárolni is, majd visszatérve Pontarlier-ba városnézés következett. Egy rövid látogatást tettünk az Absinthe Múzeumban, majd a városka szépségeivel ismerkedtünk meg.

Ez az egy hét mindenki számára felejthetetlen élményt jelentett.

Nemcsak a francia iskola és cserepartnereink családjának mindennapi életéből kaptunk ízelítőt, hanem a régió csodálatos természeti szépségeit is felfedeztük. A bátrabbak a francia konyha különlegességeit is kipróbálták: a csigát, békacombot, almamárt. Nyelvtudásunk is sokat fejlődött, melyet a nyelvvizsgán fogunk kamatoztatni.

Reméljük, hogy 2015 márciusában a francia diákok is hasonló élményekkel fognak hazatérni.

A bentiőt nos amis!

A magyarországi vendégfogadás 2015. március 21-27.

A március nemcsak a jó időt, hanem francia barátainkat is elhozta, akiket remek programokkal vártunk. Ők is látogattak órákat az iskolánkban, majd hétfőn Kazára látogattak a riolitutafához, s a palócgyűlésos ebéd

után egy fergeteges táncban vehettek részt Albertusz Tibi szervezésében. Egész napos kirándulás keretében ismerkedhettek a héten Reecs, Eger, a Duna-kanyar: Szentendre és Visegrád, valamint Budapest nevezetességeivel. Nógrád megye szépségei sem maradtak ki, hiszen a családi vásárnapon sokan vitték el corréket Hollókőre, Ipolytarnóca és a salgói, mosmókői várakhoz.

Az utolsó, pénteki nap egyik meglepetése volt francia barátainknak és tanáraiknak, hogy Szász Géza, a Szegedi Tudományegyetem Francia Tanszékének vezetője, aki Xavier Marmier életének kutatásával foglalkozik, eljött iskolánkba és egy felejthetetlenül érdekes előadást tartott Xavier Marmier magyarországi utazásairól az 1848-as forradalmat megelőző időkből, Széchenyi Istvánnal való találkozásáról. Ezt követően pedig a Bányamúzeumba mentek francia cserepartnereink.

Az esti búcsúzkodás a Pécskő utca végén ismét hosszúra sikerült. Mindenki a nyaral tervezgette, a mielőbbi találkozást, s felidézte azt a rengeteg szépséget és jót, amit látott és kapott a másik országában, s persze az esti bulikat, kerti partikat is. Jó volt veletek!

A bentiőt nos amis!

Claire és Betlehem Viktória

Tajti Kitti 12. C

A francia diákcseré az egyik legkülönlegesebb dolog a Bolyaiban. Izgalmasabb, mint az angliai utak, hiszen itt korunkbeli diákokkal kapcsolatba lépve alapozzuk meg az utazásunkat. Sokat hallottam már az ilyen cserekapcsolatokról, megtapasztalni mégis egy külön élmény volt.

Mivel a francia nem az elsődleges idegen nyelv az iskolánkban, elég nagy kihívás volt olyan szinten megta-

mulni, hogy azzal elboldoguljunk a „családunknál” is. Én szerencsésnek mondhatom magam, hiszen a partnerem családja folyamatosan beszélgetett, korrigált és biztatott engem, hogy magabiztosabban beszéljek. Bár eleinte nehézkesen – szinte vért izzadva – próbáltam megérteni magam és megérteni őket, így, hogy nem hagyták, hogy angolul beszéljek, a hét végére már jelentősen fejlődtem.

Persze nem csak a tanulás részét kell nézni ennek az útnak. Megismerkedhettem egy francia falucska, Les Pontets és az azt körülvevő táj szépségeivel. Legfőképpen a Mont d’Or tetszett, ahonnan el lehetett látni egészen Svájcig.

Svájc különleges szerepet tölt be a Franche-Comtéban élő emberek életében. Mint azt megtudtam, sok fiatal vállal ott állást, hogy pénzhez jusson, élő példa volt erre a partnerem testvére, aki egy pékségben dolgozott (természetesen jó nagy csomag termékmintát hozott haza minden alkalommal). Ennek egyetlen hátránya, hogy távol vannak a családjuktól, de úgy látszik, Franciaországban is igen hamar kirepülnek a gyerekek a fészekből.

Ennek másik bizonyítéka, hogy partnerem kollégiumban lakott, ahol én is elölthettem egy igen izgalmas éjszakát. A lánykollégium lakói előszeretettel tréfálták meg egymást azzal, hogy kivették az ágymerévitőt – ezt saját szememmel tapasztaltam. Érdekes, de rendkívül pozitív élmény volt ez, hiszen így azt is megtudtam, hogyan telik egy francia kollégista mindennapja.

Összességében véve szerencsésnek érzem magam a kapott családdal, akiknek kedvessége és tradicionális életvitele azonnal feloldott engem is az idegen környezet okozta feszültségből.

Külön élmény volt, hogy mivel a születésnapom éppen akkor esett, mikor megérkeztünk, a család tortát és ajándékkal is készült. Eljötték a partnerem barátai, akiket igyekeztem olyan feltűnésmentesen figyelni, ahogy csak lehetett – próbáltam ugyanis kislalibáználni, mik röpködnek a fejem felett franciául, és meg kell monddjam, mire a kollégiumos éjszakához érkeztünk, már egészen sokat megértettem.

De mint minden jónak, ennek is eljött a vége. Azaz mégsem egészen, hiszen most nekünk kellett befogadnunk valakit a házukba.

Igaz a mondás, hogy vendégnek lenni könnyebb, mint házigazdának. A hét végére már rongybabaként hevertem a fotelben, szüleim pedig megrendülten ta-

pasztalták, hogy lányuk még annál is nagyobb zombi, mint egy kiadós számítógépezés után szokott lenni.

De térjünk vissza a jó dolgokra. Partnerem egy hatalmas csomag ajándékkal lepett meg minket, miután megérkezett: többek között sajtot és mézes süteményt hozott, amit a faluban készítenek, de a legértékesebb két üveg házi málnalekvár volt, ami a kedvenc ételemmé avanszálódott, miután megkínáltak vele.

Szerencsére azon a héten a tanárok is kíméletesebbek voltak velünk, amire szükségünk is volt, hiszen a vendég néha úgy tűnt, egy percet sem képes nyugton maradni, mindent látni akar, ami csak létezik nálunk.

Azonban ennek a hétnek is eljött a vége, és ekkor már tényleg befejeződött a csere. Vagy mégsem? Mivel az én apukám Németországban dolgozik, viszonylag közel a partnerem családjához, kaptunk meghívást, miszerint ha már olyan közel járunk, beugorhatnánk vacsorára. Hm, lehet, hogy meg kell tanulnom németül is? Nem hagyhatom, hogy apué legyen az összes lekvár...

Köszönöm a lehetőséget erre a csodálatos, élményekben gazdag cserekapcsolatra! Biztos vagyok benne, hogy ez minden résztvevőben ugyanilyen mély nyomot hagyott, és sohasem fogjuk elfelejteni partnerünket messze nyugaton, ahol még a hely is aranyból van.

Tajti Kitti és Léa

Krista Zsolt 12. C

A cserekapcsolat akármennyire is új barátságok kötéséről, nemzetközi kapcsolatok ápolásáról – és valljuk be, városnézésekről, vásárolgatásról, rengeteg fotó készítéséről – szóljon, mindemellett felejthetetlen élmény is. Biztos vagyok benne, hogy olyasvalamiben

lehetett részem, amelyet másképp nem tapasztalhat-
tam volna meg.

Azon felül, hogy Franciaországba juthattam el,
egy olyan országba, amelyre mindig is kíváncsi vol-
tam, megismerhettem azt, hogy milyen egy minden-
napos francia család hétköznapjaiban élni, mi foglal-
koztatja őket, milyen zenét szoktak hallgatni, mi-
lyen filmeket szeretnek – persze néztünk is együtt,
moziban is. Olyan volt az elejétől fogva, mintha már-
is barátok, kedves ismerősök között töltöttem volna
a hetet. Vacsora után egy pohár bor mellett beszél-
getve jobban megismerhettem a francia embereket,
köztük a velem egyidős fiatalokat, mintha felfedez-
tem volna minden titkát az országnak egy hosszú tú-
ra keretében, és ezért a tapasztalatért nagyon hálás
vagyok.

Krista Zsolt és Yanis

Tari Eszter 11. B

A franciaországi élmények után új elemmel bővült a
számomra kedves helyek palettája.

Nemcsak a gyönyörű alpesi tájak, a friss levegő, és
a kedves kisvárosi hangulatok, de a gasztronómiai kul-
túra is magával ragadott. Egy vendégszerető intellektu-
ális családdhoz kerültem, ahol az anyuka minden este
jellegzetes franche-comté-i vacsorákkal várt, amelyeket
mindig gondosan bemutatott. A nyelv megértése sem
bizonyult nehézségnek, az út végére sikerült egy pár
helyi kifejezést is megtanulnom.

Ezen az úton sok szép emlékekkel gazdagodtam, és
amint lehetőségem lesz rá, mindenképp szeretném új-
ra meglátogatni ezt a csodás országot!

Tari Eszter és Margaux

Pintér Csenge 10. C

Először, amikor megtudtam, hogy lehetőségem van
rész venni gimnáziumunk francia diákcseréjében,
nagyon megörültem és már alig vártam, hogy induljunk.
Habár előzetesen már felvettem a kapcsolatot csere-
partneremmel, mégis féltem és izgultam egy kicsit,
hogy mi vár ránk.

Akkor csupán egy éve tanultam a francia nyelvet,
angolból többet tudtam, hiszen kéttannyelvűs vagyok,
viszont francia cserepartnerem, Vincent angol nyelvta-
dása kb. olyan szinten volt, mint az én franciám. De
nem gond. Lassan egy év távlatából visszatekintve, elég
merész ötletnek tűnik így beköltözni egy francia csalá-
dhoz. De őszintén, hatalmas élmény volt. Kezde a
megérkezéssel, ahol mindenki a busz ablakához tapad-
va találgatta, ki az ő cserepartnerere, folytatódva a kirán-
dulásokkal Joux várába, a svájci csoki gyárba, sajtgyar-
ba és sajterlelőbe stb. S ne feledjük a családdal töltött
vacsorákat sem, amikor annyiféle sajtot találtak fel,
hogy a végén már csak arra tudtam gondolni, hogy ki
kell gombolnom a nadrágom.

S végül a búcsúzás. Nehéz volt elköszönni vendég-
látóinktól, hiszen egy hétig családtagként kezeltek és
végtelen szeretettel segítettek mindenben. De pár hó-
nappal később, márciusban már mi láthattuk vendégül
Vincent-t. Egy francia srácnak eljönni Magyarországra
úgy, hogy nem beszél a nyelvet, talán még nagyobb
bátorságot igényel. De eljöttek, mind a 36 francia diák,
szerencsére és örömről. Már nagyon vártuk őket, s
ahogy ők is, mi is a legjobbat szeretettük volna megadni

nekik. Remélem, ahogy mi magyar diákok, úgy ők is egy felejthetetlen élményekben gazdag, kirándulásokkal és új barátságokkal teli kétszer egy hétre fognak visszaemlékezni a 10 francia-magyar diákcseréből.

Vincent és Pintér Csenge

Nagy Júlia 12. B

Izgatottan (és kicsit félve is) vártam az első találkozást a cserepartneremmel Pontarlierben. Ahogy sokan mások, én is felvettem már a párommal előtte a kapcsolatot, de mégis más, nehezebb élőben, az internet segítségével nélkül megérteni egymást. Amíg a megérkezéskor alig tudtam bekapcsolódni a családi beszélgetésekbe, pár nap alatt teljesen megszoktam a kiejtésüket, a hét végére pedig rengeteget fejlődött a francia tudásom. Nagy motivációt jelentett ez később itthon, a nyelvrákon is, hiszen tavasszal, a vendégfogadásukor már még jobb akartam lenni, hogy többet tudjak beszélgetni a francia diákokkal. A kint töltött egy hét rengeteg élményt adott, sok szép helyet megnéztünk, és megtapasztalhattuk a francia konyhát, valamint néhány hagyományt is. Ennek ellenére számomra a legnagyobb izgalmat a francia fiatalok megismerése, az új barátok szerzése jelentette.

Hazaütazásunk után pár hónappal már szerveztük a vendégvárást, találgattuk, hogy milyen programokkal tudnánk meghálálni a francia családunk bánásmódját. Szerintem mindenki nevében elmondhatom, hogy a hazai terepen együtt töltött egy hét is legalább annyira mozgalmas és élménydús volt, mint amikor ősszel útra keltünk. A családom is nagy kalandként tekintett francia párom fogadására. Megismertettük partnerem-

mel a magyar konyha specialitásait és a környék nevezetességeit is. Családtagjaim – francia nyelvtudás hiányában – az általuk ismert nyelveken próbálták magukat több-kevesebb sikerrel megérteni, ám a kommunikációs problémák nem állhattak a jókedvünk útjába.

Lucie és Nagy Júlia

Gyurcsák Márk 11. B

Az elején nem igazán akartam részt venni a diákcserre kapcsolatban. Dembrovszky tanárnő élménybeszámolói mégis arra készítettek, hogy megpróbáljam. Aki ismer, az tudja, hogy nincs világhírű nyelvérzékem. Ennek következtében nem kevés izgalommal vágtam neki az útnak. A cserepartneremet Nino Tissot-nak hívták (talán ő volt az egyik legjobb, legbeleválóbb francia diák), egészen jól megértettük egymást, sok közös dolog volt bennünk például az izlésünk megegyezik a zenék és a filmek terén is.

Nino egy rendkívüli figura volt az egész cserében, soha nem volt fáradt és szinte mindig mosolygott, volt még egy különleges ismertető jele, mindenhová zakóban járt (még túrázni is). Azonban igen jó barátok lettünk egy hét alatt. A család a kint tartózkodásom alatt rendkívül színes programokat állított össze: például megkóstolhattam többek közt a csigát és a fondue-t. Bevallom a csigát eleinte félve kóstoltam, de nagyon finom volt.

A hétköznapi nagy részét a kirándulások töltötték ki, nekem a személyes kedvencem a csoki gyár volt Svájcban, valamint a régió székhelye, Besançon.

Nem bántam meg egy percre sem hogy részt vettem a cserekapcsolatban, sokat tanultam és felejthetetlen é-

menyekkel gazdagodtam, de nemcsak én, hanem szint mindenki, aki ott volt és átélte ezt az egészet. Mindenkinnek csak ajánlani tudom a francia csereprogramot, mert egy fantasztikus élménnyel teli utazást élt meg általa az ember.

Nino és Gyurcsák Márk

Vida Anna 10. B

Az én személyes élményem egy sajnálatos hírről kezdődött, amikor is megtudtam, hogy két tanuló nem tud részt venni a francia-magyar diákcserében egyéb elfoglaltságok miatt. A számomra jó hír pedig az volt, hogy egy év franciatanulás után lehetőségem nyílt helyettesíteni az egyik diákot, akinek a partnerével hamarosan fel is vettem a kapcsolatot. Így ismerkedtem meg Lucie-vel. Részből angolul, részből pedig franciául beszélgettünk, s nagyon vártam a személyes találkozót.

Az odaúton városnézéssel egybekötött megállók (Vadúz, Bern) után nemsokkal beért a busz a Lycée Xavier Marmier parkolójába, ahol több mint 100 ember üdvözölt minket, fejenként legalább három családtaggal. Aztán meghallva a nevem kerestem az én Lucie-t, aki Gilles és Héléne (szülők) társaságában fuvarozott engem haza, kérdésekkel elhalmozva.

Estére szerveztek nekünk egy kisebb összejövetelt egy helyi faluban, ahová „ideiglenes apa” vitt el néhány másik Bolyaissal és partnereikkel. Másnap vasárnap lévén mindenki a családra volt bízva, mi egy barátónkhoz mentünk más ismerősökkel együtt. Főztek nekünk, bűjőcskázunk, filmet néztünk.

A hétköznapiak a korán keléssel és az iskolába beosztással kezdődtek, majd onnan indultunk el a kirándulásainkra. Többek között sajterlelőben, csokoládégyárban, Joux várában, a svájci Lausanne-ban található Olimpiai Múzeumban és Besançon sétálóutcáin is megfordultunk. Nagyjából ilyen gyorsan teltek a napok ott is, mint elolvassa ezt a két mondatot.

Az ideiglenes családom hamar befogadott, egyre többet beszélünk, törekedve a francia beszédre. Gilles és Lucie is elég jól beszéltek angolul, így azt használtuk másodlagos nyelvnek. Csigát ugyan nem kóstolhattam meg, de a híres *tarte aux pommes* és a *fondue* is asztalra került. Reggelenként igazi francia *baguette* várt *jus d'orange*-zal. S minden étkezés lezárását a sajt jelentette.

A partnerem és barátnői sok programot szerveztek nekünk, amikben fáradtan ugyan, de lelkesen vettünk részt: akár bowlingozásról, akár mozirolról volt szó.

Pénteken délután fél hétkor intettünk búcsút az egyhetes vendégszeretnek, és elindultunk haza várni őket, hogy mi is hasonló élménnyel gazdagítsuk majd új barátainkat.

Utólag is kívánok Rozgonyi Marcellnek hasonló élményeket, amelyeket én élhettem át helyette.

Lucie és Vida Anna

Bakos Benjámín 10. A

A csere az egyik legerdekesebb és legjobb dolog, amiben részt vettem eddig. Sok új barátal és tapasztalattal lettem gazdagabb. Az élmény, amikor megérkez-

Bakos Benjámín és Jawad

tünk, amikor elvittek kirándulni, a programok, amelyek voltak, mind-mind felejthetetlen. Nem hittem volna, hogy ennyire jó lesz. Ezt köszönöm Dombrovsky tanárnőnek!

Fodor Dominika 11. A

Eléa és Fodor Dominika

Számomra egy feledhetetlen élmény volt a francia cserekapcsolat. Nagyon sok impulzus ért, amit egy turistaút nem lehet megtapasztalni. Új barátok megismerése hatalmas előnnyel jár. Igazán élveztem egy más családdal tölteni a mindennapjaimat, és ha csak egy hétre is, de az életük része lenni. Ételek, hagyományok, más mentalitás, szemléletmód megismerése is külön élmény.

Gyönyörű helyeken jártunk, ahová nyaralás alatt nem feltétlenül jut el az ember. Soha nem fogom elfelejteni ezt a hetet!

Dupák Gábor 12. C

Számomra egyértelműen ez a csere volt a legjobb iskola által szervezett esemény. Ehhez az érdekes és szórakoztató

Dupák Gábor és Jade

programok nagyban hozzájárultak, gondolkodok itt a lausanne-i olimpiai múzeumra és a csokigyárban tett látogatásunkra. Azonban, ami felejthetetlené tette a kirándulást, az mégis a francia diákokkal eltöltött idő. A sok program ellenére, rendkívül sok szabadidőnk volt, nem voltunk bekorlátozva, egyfajta lazaság jellemezte az egész cserét. Számos barátság kötődött és rengeteg vicces momentumra tudok visszaemlékezni. A partneremmel teljesen meg tudtam magam értetni és rendkívül jól szórakoztunk.

Koronczi Viktor 12. C

Sokunk számára a csere nem jelentett többet egy kétszer egyhetes kalandnál. Nekem viszont olyan szerencsém volt, hogy egy jó barátot is találtam francia cserepartneremben, Albin Cinalban, akit teljesen véletlenszerűen jelöltek ki mellém. Már több, mint egy éve tartjuk a kapcsolatot az interneten keresztül, és azóta kiderült,

Albin és Koronczi Viktor

hogy jó munkát végzett az a kinti cseréért felelős francia tanár, aki a kiküldött leveleink alapján osztott be párokba minket, és azt hiszem, nemcsak a saját nevemben mondhatom ezt. Azóta, hogy megismerkedtünk, már túl vagyunk az októberi franciaországi utazáson, a márciusi magyarországi vendégfogadáson. Ezekén túl, a nyáron Albin újra meglátogatott, és én is repülőre szálltam, hogy eltöltssem a nyaralásomat a Pontarlier melletti kis tanyán. Az ott töltött napok során megismertem a francia élet több oldalát. A diákcseré keretei között: a tanév közbeni hétköznapijait, a környék nevezetességeit, a nyári meghívás és nyaralásomat során pedig az ottani fiatalos életet és a táj szépségeit. Azt kell, hogy mondjam, hiányozni fog a vidéki Franche-Comté nyugalma és az ott szerzett barátaim. Legalábbis addig, amíg jövő nyáron újra nem találkozunk.

A franciaországi út képei 2014. okt. 10 -18.

Csoportkép Svájc fővárosában, Bernben

A sajtórelőben Cseke Bencével

A csoki gyárban – egy kis kóstoló a végén

Lausanne – az Olimpiai Múzeum előtt

Az Olimpiai Múzeumban

Csoportkép Joux vára előtt

A Genfi-tó partján

Joux várában

Utazások

A Lison folyó forrásánál

Ornans városában a Loue folyó hídján

A búcsú pillanatai Pontarlier-ban

A vendégfogadás képei - 2015. március 21-27.

Kazáron a francia csoport a riolittufánál

Nino és Margaux kazári népviseletben és táncház Albertusz Tibivel

A francia csoport a visegrádi fellegrádban

Salgótarjánban a Bányamúzeum előtt

Utazások

Budapesten a Hősök terén

Csoportkép a Pécskő utcában: 72 francia és magyar diák együtt, a búcsú pillanatai.

Erdélyben a bolyais hetedikesek

Sóvári László
osztályfőnök

kan beszélnek magyarul!? A negyedik napon viszont ez már mindenki számára természetes lett. Itt is igazolást nyert tehát a program: ha már az anyaországi felnőttek nagy részének torzult gondolkodása nemigen változtatható meg a külhoni magyarság kérdésé-

A Kormány Határtalanul programjának keretében március 29. és április 1. között Erdéllyel ismerkedhettek a Salgótarjáni Bolyai János Gimnázium hetedikesei. Arad, Déva, Csernakeresztúr – az első nap úticéljai. A tanulók elcsodálóztak – most az ő fejükkel gondolkodva –, mennyire tele van Románia magyar történelmi és építészeti emlékekkel (gyakorlatilag minden négyzetméterén)! És hogy itt milyen sokan beszélnek magyarul!

ben, akkor legalább az ifjú nemzedék történelmi tudata fejlődjön egészségesen. Ez pedig csak úgy sikerülhet, ha megismeri ezeket a területeket, megtapasztalja az ottani sajátosságos életviszonyokat. Egy jól megszervezett, célzatos tanulmányút minden tanítási óránál többet ér!

A 49 személyes sötétkék Bova autóbusz ablakából a szemünk elé tárul Dél-Erdély: Hunyad és Fehér megye, ahonnan egy emberöltő múltán eltűnhet a mostani nemzeti, vallási kisebbség, a magyarság. Az apróbb falvakban, melyeken átrobogunk, most hálnak ki a legutolsó magyarok. Gyönyörű Árpád-kori templomaink pusztulnak csendesen, eltűnnek nagy múltú katolikus, evangélikus, református, unitárius gyülekezetek. A görög katolikusság vagy a román ortodoxia foglalja el őket. A sírt mind türelmetlenebb népek veszik körül.

„...utazás közben a történelem folyton legendává válik” – olvashatjuk a kortárs lengyel író, Andrzej Stasiuk egyik írásában. Így igaz, ezt a salgótarjáni

A vajdahunyadi váruddvaron

Gyulafehérvár. Koszorúzás Hunyadi János sírjánál

gyerekek is lépten-nyomon megtapasztalhatták. Először „magos Déva várában”, majd Vajdahunyadon, Nagyenyeden, Tordán, Kolozsvárott, Marosvásárhelyen és Nagyváradon. Déván nemcsak a magaslatra felszállító siklózás élménye varázsolta el a tanulókat, hanem a hely szelleme is. Kőműves Kelemenné legendája ölelt körül bennünket, miközben a várrom legmagasabb pontjáról a Retyezát hegység ormait szemléljük. A vár fokán a balladát az osztály két tanulójának, Parádi Napsugár Ajándéknak és Balázs Zoltánnak az előadásában meg is hallgathattuk.

Buszunk csomagartóójának egy részét itt, a Bőjtke Csaba alapította Dévai Szent Ferenc Alapítványnál üritettük ki. Harmincegynéhány kartondoboznyi magyar nyelvű adománykönyvet hoztunk, amit iskolánk diákjai a tanév során összegyűjtöttek. A ferences kolostor kerengőjében hálás tekintetek fogadtak bennünket. Gyerekeink megdöbbenve, mintha egy Dickens-regényt olvasnának, úgy hallgatták a nevelőtanárnő és a kollégiumban felnevelkedett 16 éves árvagyerek életükéről szóló beszámolóját. A szerzetesek Bőjtke Csaba vezetésével „1992-ben csöndesen visszafoglalták és újjáépítették dévai kolostorukat, majd megvásárolták a közeli lakóömböt, hogy a szörványvidékeken kallódó magyar gyerekeknek lakhelyet, iskolát, munkahelyet biztosítsanak. Olyanoknak, akiket az éhhalál széléről hoztak vissza, akik hatévesen is akkorák voltak, mint kétévésen, mert éveken keresztül fűtetlen szobákban

húzták ki a kemény erdélyi teletet, s megálltak a fejlődésben. Bűdös, tetves, megrühösödött magyar és cigány kölyköknek építettek ki Bőjtkeék egész intézményhálózatát Dévától Szászvároson át egészen a székelyföldi Szovátáig, szakadatlanul terjeszkedve ma is, megerősödve és kilépve a kényszerű illegalitásból, ami már csípi a román potentátok szemét.”

(Margittai Gábor: Külső magyarok) Most Erdély-szerte 2500 gyerek-ről gondoskodiknak.

Majd a Hunyadiak ősi fészke, Vajdahunyad. Nem véletlenül szerepel Európa tíz legszebb várkastélya között! Kevés középkori magyar vár maradt meg ilyen jó állapotban. A legelőbbre bizony Kölcsey szavai igazak: „vár állott, most kőhalom.” Vajdahunyad mesebeli, legendákkal teli vár, amely a salgótarjáni hetedikeseket is elvarázsolta. Sebesen és sokszor kattogtak a fényképezőgépek és az okostelefonok. A vár mellett Románia befucscsolt nehéziparának maradványai. Ezt persze már csak mi, tanárok vesszük észre. A Monarchia egyik legjelentősebb kohászati központja állt egykor Hunyadon. Most csak az elegáns lovgár korommarfa falai árulkodnak az egykori nagyságról, körötte a kilométereken át húzódó, lepukkant, förtelmes kohászati negyed. Abszurd és romokba dőlő Sinistra-körzet. Nyomor, tehetetlenség, emberöltő múltán elfogyó magyarság. Ez a helyzet a Hunyadiak egykori birtokán. Ma már a megyének csak 5,2 százaléka magyar. A salgótarjáni bolvaisok új összetett szavakat tanulnak: szörványlét, szörványmagyarság, szörványkollégium, szörványfalu, szörványpap.

A gyulafehérvári ezereves, román kori Szent Mihály-székesegyházban feliratozott nemzetiszínról szalagot kötöttünk Hunyadi János és Hunyadi László sarokfájára, Bethlen Gábor fejedelem sírjára. Tiszteletadás nemzeti nagyjaink emlékhelyei előtt, ezt sem lehet tanórán megtanulni. Ezen a kiránduláson viszont elsajátíthatják az elődeinkre való emlékezés méltóságát

Koszorúzás Petőfi kőrösfői szobránál

és ceremóniáját is. Gyulafehérváron hatalmas újbizánci templom uralja a főteret, eltakarva a román kori magyar székesegyházat. Úgyelnek annak hangsúlyozására, hogy az ortodox templom néhány méterrel magasabb legyen. Hiszen ez már itt mégis csak román világ! „Gyulafehérváron az ember kicsit idegesebben szedi magyarul a levegőt: az utcákon grimaszolva utánunk fordulnak, az éttermekben pimaszul lelassul a kiszolgálás, amint beszélgetésünket meghallják, a rendőr is ébebben néz utánunk. Nincs mese: a román nemzeti öntudat legmeghatározóbb emlékművéhez érkezünk. Mellesleg a Szent László alapította erdélyi püspökség egykori központjába.” (Margittai Gábor: Külső magyarok) Kevés időt töltöttünk ott, mégis kicsiben megtapasztalhattuk ugyanezt.

Kolozsvár és Marosvásárhely számunkra, bolyaisok számára kettőzöten is szent hely. Kolozsváron született névadónk (megmutattuk a gyerekeknek a szülőházát), Marosvásárhely pedig a két Bolyai városa. Testvériskolánkban, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceumban tett látogatás során diákjaink találkozhattak, ismerkedhettek, beszélgethettek

egy ottani hatodikos osztállyal. Majd szalagot kötöttünk a két Bolyainak az iskola udvarán álló szobrára. „A mai magyar közérzet: a szétverettség. A Bolyaik kétszáz év távlatából is le tudják bontani a határokat, amelyek az érző magyarok lelkében soha nem is léteztek. Nem szabad hagyni, hogy lélekben is földaraboljanak bennünket! Ezt tudatosítani a legfontosabb a következő nemzedékben, hogy az itt járt diákok felnőttként ezt a szellemiséget örökötsék át gyermekeiknek.” Kötöny József, a román kormány akkori államtitkára fogalmazott így 2005-ben Marosvásárhelyen. Ilyen értelemben a Határtalanul program ezen az Erdély-kiránduláson is elérte a célját. Talán ezek a bolyais hetedikesek megéreztek valamit abból, mit jelent ez a szó: magyarság. Talán felnőttkorukban belőlük is „érző magyarok” lesznek, s ebben nem ki s része lesz ennek az útnak. Talán ez lesz az átalakulás kovásza. Talán ők már nem fogják lerománozni az Erdélyből érkező magyart, leukránozni a kárpátaljai, le-szlovákozni a felvidéket, s leszerbezni a vajdaságit.

Talán velük kapcsolatban is fogalmazhatunk így: Romániába mentek, de Erdélyből tértek haza.

Utazások

A Tordai-hasadéknál

A nagyváradí székesegyház előtt

Fedezzük fel Anglia csodáit!

Nagy Anna

Indulás előtt nagyon izgultam, hogy olyan lesz-e a kirándulás, amilyenek elképzeltem, de gondolom, ezzel mindenki így volt. Hosszú volt az út Angliáig, hiszen busszal tettük meg az odavezető majdnem 2000 km-t, mégis szinte észre se vettük. Áthaladtunk

A Bolyai János Gimnázium tanulóinak, mint minden évben, idén is, lehetőségük nyílt ellátogatni Angliába 2015. április 10. és 20. között.

Idén a program eltért a megszokottól, mert nem a már jól ismert Barnstaple-be utaztunk, hanem az angol fővárost, Londont csodálhattuk meg.

Indulás előtt nagyon izgultam, hogy olyan lesz-e a kirándulás, amilyenek elképzeltem, de gondolom, ezzel mindenki így volt. Hosszú volt az út Angliáig, hiszen busszal tettük meg az odavezető majdnem 2000 km-t, mégis szinte észre se vettük. Áthaladtunk

Ausztrián, Németországban, Belgiumon és Franciaországon is. Útközben Flandria gyöngyszemét, Brugget tekintettük meg, ahol Belgium híres csokoládéit is gófríját is megkóstolhattuk.

Következő megállónk a franciaországi Calais volt, ahol mindenki nagy örömeire végre ágyban aludhattunk. (Szerintem még életemben nem örültem annyira ágynak, mint akkor.) Másnap korán reggel komppal átkeltünk a La Manche csatornán. A szigetország partjához közeledve megpillantottuk a lélegzetelállító doveri fehér sziklákat.

Partot érés után Canterbury felé vettük az irányt, majd a varázslatos Leeds kastélyt és sövénylabirintusát fedeztük fel. Este kicsit fáradtan, de mosolyogva üdvözlöttük a ránk váró angol családokat.

A negyedik napot nyelviskolával kezdtük, a délután folyamán pedig bejártuk London belvárosát, megnéztük többek között a Trafalgar Square-t, a Bin

Ben-t, a Buckingham Palotát, a Westminster Apátságot, a Houses of Parliament-et és a Madame Tussands Panoptikumot, ahol "találkozhattunk" híres színészekkel, sportolókkal és történelmi személyekkel. Néha a viaszfigurák be is csaptak minket. Volt, amelyikről azt hittem, mindjárt megszólal.

Az elkövetkező 4 napon is a nyelviskolában kezdünk, ahol érdekesebbnél érdekesebb feladatokat kapunk és nagymértékben fejlesztették a kommunikációs készségeinket is. Az utolsó tanítási napon szomorúan búcsúztunk el kinti nyelvtanárainktól.

Délutánonként megismerkedhettünk London nevezetességeivel. Jártunk a Hampton Courtban, a Kensington-negyedben és a Tower of Londonban is,

ahol megcsodálhattuk a mesés szép koronázási ékszereket és a legendás hollókat. Egyszer-kétszer London is elhagytuk, hogy megnézhessük Brighton páratlan tengerpartját, Oxford ódon épületeit, vagy Stratford Upon-Avon-t, ahol Shakespeare született.

Az utolsó nap reggelén elbúcsúztunk az angol családoktól, akik végig nagyon kedvesek és vendégszeretőek voltak, majd bejártuk a British Museumot, és az Oxford Streeten is sétálhattunk, vásárolhattunk. Este felé hazaindultunk és magunk mögött hagytuk a mesebe illő Angliát.

Így utólag szerintem az összes diáktársam nevében kijelenthetem, hogy az utazás felülmúlta minden elképzelésünket és felejthetetlen marad.

Német nyelvi tábor Tirolban

**Horváthné
Scholz Erika
nyelvtanár**

A nyelvi táborok nem helyettesítik az iskolai nyelvtanítást, de jól kiegészítik azt. Amit nem lehet az osztályteremben megélni, átélni, gyakorolni, mindazt megtudjuk ez alatt az egy hét alatt valósítani, amit együtt töltünk német nyelvetterületen.

A tábor célja tehát, hogy az iskolában tanultakat diákjaink anyanyelvi környezetben is gyakorolhassák, tovább csiszolhassák nyelvtudásukat, s nem utolsósorban betekintést kapjanak a

célország kultúrájába, történelmébe, mindennapjaiba.

A német nyelvi táborok helyszíne évről-évre változik, így a tanulók a Bolyaiban töltött évek alatt Ausztria, Németország, Svájc más és más vidékét, látnivalóit fedezhetik fel, miközben nyelvtudásuk is fejlődik.

E tanévben utazásunk célpontja Ausztria egyik legsebb tartománya Tirol és Németország legnagyobb

tartománya Bajorország volt. Szálláshelyünk a bajorországi Oberwiesenthal, a Chiemgaui Alpok szomszédságában lévő Hotel Sonnenbichl-ben volt. Dél-előttonként az ausztriai Kufstein városában nyelvtanításban vettek részt a diákok, ahol nyelvi előképzettségüknek megfelelően három csoportban, osztrák nyelvtanárok vezetésével játékos, interaktív módon folyt az oktatás.

A délelőtti nyelvtanítás után, ill. a szabad napon a környék nevezetességeit fedeztük fel, melynek során Kufstein, München, Salzburg látnivalóival ismerkedtünk, elhajóztunk a Chiemsee leghíresebb szigetére, az Urak szigetére, ahol II.Lajos kastélya áll, Berchtesgadenban megtekintettük Hitler egykori "Sasfészket", majd a sóbányában a só keletkezésének és kitermelésének folyamatát követhettük nyomon. A remek időjárás is nagyban hozzájárult, hogy sikeresen meg tudjuk valósítani programjainkat, s lehetőség adott a strandolásra is.

Hogy mi történt ezalatt az egy hét alatt, milyen élményekkel tértünk haza, meséljél el inkább a diákok!

„A legkellemesebb élményem az egész hét volt.

II. Lajos kastélya előtt

Utazások

A nyelviskolában

Szálláshelyünk

II. Lajos kastélyának parkja

A Walchsee partján

BMW Múzeum

BMW Múzeum bejárata

Gmunden

Utazások

Hitler Sasfészke

Kufstein

Hallo du! - Élmenyfürdő

Strandolás

Nymphenburg

München – Marienplatz

München – Olimpia Centrum

Red Bull Hangár

Mindig gazdag volt a program, itt nem lehetett unatkozni."

„A legjobban a BMW múzeum tetszett, hogy beülhettünk az autókba."

„Számomra a német nyelvi tábor nagy élmény volt. A programok rendkívül színesek és változatosak voltak. A személyes kedvencem a salzburgi városnézés volt. A német nyelvű órák is nagyon jó hangulatban teltek."

„Nagyon tetszett a szálláshely és környezete. Az esti fürdőzés a tóban örökre bennem él. A tanórák is tetszettek, főleg az interaktivitásuk!"

„Nagyon jók voltak a programok, sok új barátot szereztem. Örülök, hogy részt vehettem, sok élményem lettem gazdagabb."

„Nagyon jól éreztem magam. A vidék, a táj egyszerűen csodálatos volt.A kirándulások is érdekesek voltak. Legjobban a BMW múzeum és a Sasfészek tetszett. Az étel finom volt. Tetszett, hogy tradicionális német ételeket is felszolgáltak."

„A napjainkat nem csak tanulással töltöttük, hanem sok program is volt. Fürödtünk, a sóbányában csúszdázunk, hajóztunk, rengeteg helyet néztünk meg. Megérte elmenni!"

„Nekem a német út során legjobban a sóbánya tetszett. Csodálatos volt a fényjáték a vízen, de legélvezetesebb a csúszda volt!"

„A tanórák izgalmasak, élvezetesek voltak. Rengeteget nevtünk."

„Rengeteg gyönyörű helyre látogattunk el. Az én kedvencem a Red Bull Hangár volt, ahol a helikopterek, repülőök mellett megtekinthettük a korábbi évek Forma 1-es autóit is."

„Ez nem egy tipikus iskolai tanulmányi kirándulás. Itt játszva tanulunk és tanárainkkal közösen jó hangulatban fedezzük fel a látnivalókat. Mivel nincs egy osztályra, évfolyamra korlátozva a részvétel, csapatépítő jellege miatt is tökéletes. Mindenképp hasznos, érdekes és értékes hetet tölthettünk el."

Salzburg

„Számomra a legkedvesebb emlék az utazás volt: mind együtt énekelünk és nevtünk. Mindenkit egy másik oldalról ismerhettünk meg.”

„Egy idegen országban táborozhattunk, rengeteg programon vehettünk részt, új ismerősöket szerezhettünk. Tanárainkat más oldalukról is megismerhettük. Mindannyian gondoskodóak voltak és igazán családián érezhettük magunkat a közösségben, ami ott kialakult.”

„Nyaram egyik legmeghatározóbb élménye ez a tábor volt. A nyelviskolában tanáraink megértéssel, türelemmel és humorral fogadtak bennünket. Ami leginkább megmaradt bennem, az a táj szépsége. A közös programok jól összehozták a csapatot. Szövődtek

igazi barátságok is a Balassagyarmatról, ill. Budapestről csatlakozó diáktársainkkal. Ez nem jöhetett volna létre tanáraink alapos, megbízható, mindenre kiterjedő szervezése nélkül.”

„Örülök, hogy részt vehettem ebben az utazásban. Máskor is szívesen megyek!”

2016 nyarán újra útra kelünk.

Rendhagyó módon ez alkalommal berlini városlátogatáson veszünk részt, de utazásunk során megismerkedhetünk Lipcse, Wittenberg, Potsdam, Meissen és Drezda nevezetességeivel is.

Szeretettel várunk mindenkit 2016 júliusában, Berlinben.